

נח הקר
הציר הכלכלי בושינגטון

קוראים יקרים,

חודש מארס היה חודש רווי במהלכים דרמטיים בכלכלת ארה"ב.

לאחר איחור של כמעט שישה חודשים, ואין ספור איומים בהשבתת הממשל, במהלך של הרגע האחרון לפני התממשות איום השבתה נוסף, אושר התקציב הפדרלי לשנה הפיסקלית 2024 (המסתיימת כבר בסוף ספטמבר הקרוב). התקציב שהוקצה לממשל בסה"כ עומד על כ-1.7 טריליון דולר עד לסוף ספטמבר 2024. השינויים המרכזיים בתקציב כוללים הגדלת ההוצאה על ביטחון הגבולות של ארה"ב, חינוך ובריאות. סך התקציב עומד ביעדים שנקבעו בהסכמות קודמות בין הצדדים במסגרת העלאת תקרת החוב.

בזווית הישראלית, כולל התקציב המאושר הפחתת התקצוב הישיר לאונר"א, אישור תקציב הסיוע השנתי לישראל (3.8 מיליארד דולר), והארכת אישור הערבויות לישראל בעוד שנה עד לסוף שנת התקציב 2029.

בהקשר הסיוע המיוחד לישראל, יו"ר בית הנבחרים הצהיר כי עם חזרת הקונגרס מהפגרה במהלך חודש אפריל, בכוונתו להעלות באופן מידי להצבעה את אישור סיוע החוץ המיוחד. סיוע זה כולל ברובו סיוע לאוקראינה, אך בתוכו נמצא גם המענק בסך 8.7 מיליארד דולר לישראל.

נתוני האינפלציה (CPI) הגבוהים מהמזופה שהתפרסמו החודש, מעמידים את האינפלציה בארה"ב על 3.2% ומדד הליבה על 3.8% מול יעד אינפלציה של 2%. בהמשך לכך החליט ה-FED להותיר את ריבית ארה"ב על כנה (5.5%) ולא להתחיל בהורדת ריבית בשלב זה. החלטה זו מגיעה על רקע נתוני תעסוקה המציגים שוק תעסוקה "רוחח" עם 275 אלף משרות חדשות, ועלייה של אחוז בשכר השעתי בחודש פברואר.

נתוני ה-PCE, מדד נוסף אליו מתייחס ה-FED המתפרסם על ידי הסוכנות הפדרלית למחקר כלכלי ומשקף גם הוא את רמת המחירים במתודולוגיה שונה, מראים מצב דומה של אינפלציה ללא שינוי מהותי מהחודש הקודם.

במסגרת ההודעה שמסר לציבור פירט יו"ר ה-FED את התחזית הכלכלית של הארגון - הצמיחה בשנת 2024 צפויה לרדת ל-2.1%, ול-2% בשנת 2025; רמת האבטלה הנוכחית (3.9%), צפויה לעלות ל-4% עד סוף השנה, ולהגיע ל-4.1% בשנת 2025; ורמת האינפלציה צפויה לרדת ל-2.4% השנה, ו-2.2% בשנה הבאה.

אם הנתונים יתמכו בתחזיות אלה, מעריך ה-FED כי יהיו השנה הפחתות ריבית בארה"ב.

ברקע הבחירות המתקרבות בחודש נובמבר, ועוד בטרם אישור תקציב 2024, הבית הלבן פרסם את בקשת התקציב לשנה הפיסקלית 2025, ובכך התחיל את תהליך החקיקה של התקציב הפדרלי הבא, שנדרש לאישור עד אוקטובר השנה. הצעת התקציב כוללת הרחבה של ההוצאות בכמעט 2 טריליון דולר בעשור הקרוב, בדגש על תוכניות לצמצום פערים חברתיים בתחומי ההשכלה והדיוור והגדלת ההוצאות על הגנת הגבולות. הבקשה כוללת בתוכה גם את התקציב תוספתי המיוחד בגובה של 14 מיליארד דולר בשל מלחמת חרבות ברזל. כמו כן כוללת הצעת הנשיא העלאות מס בגובה של כ-5 טריליון דולר בעשור, בהן הגדלת מס החברות ל-28% ומיסוי מינימלי של חברות ענק בינלאומיות (GILTI) ל-21%.

לבסוף רק אציין את נאום מצב האומה שנשא הנשיא ביידן החודש. במסגרת הנאום סקר הנשיא את הפעולות הכלכליות של הממשל בשנה האחרונה. חשוב לציין את הדגש שנתן הנשיא בנאום לחקיקות האחרונות שהעביר בנושא שרשראות האספקה, שהובילו ע"פ הנשיא לצמצום הייבוא ולהשקעה מסיבית בייצור מקומי - "במקום לייצא עבודות ולייבא מוצרים, אנו מייצרים מקומות עבודה באמריקה, ומייצאים סחורות". כמו כן הצהיר הנשיא כי התעדוף לרכש מקומי "Buy America" בתקופתו, הפך למציאות. מגמות אלה לגבי תעדוף מקומי על פני שוק חופשי מטרידות את ידידותיה של ארה"ב בכלכלה הגלובלית - כפי שצינתי בעבר.

בנושאי מיסוי פירט הנשיא את משנתו וציין כי בשנת 2020, 55 החברות הגדולות בארה"ב הרוויחו 40 מיליארד דולר ושילמו 0 מס פדרלי, ושכבוונתו לקדם מס מיליארדרים של מינימום 25%.

המועמד לנשיאות מטעם המפלגה הרפובליקנית, הנשיא לשעבר דולנד טראמפ, הציע את חזונו למסחר הבנ"ל ואמר כי בכוונתו להעלות את המכס על כלל המוצרים הנכנסים לארה"ב ב-10% לפחות.

הישארו מעודכנים בנעשה בכלכלה הגדולה בעולם,

נח הקר

תקציב שנת 2024

באיחור של כמעט חצי שנה, אושר התקציב לשנה הפיסקלית 2024, ובכך נמנעה השבתת ממשל. התקציב תואם להסכמות שהיו בעת העלאת תקרת החוב בקיץ של 2023. שתי החקיקות שעברו מתקצבות את ממשל ארה"ב בכ-1.7 טריליון דולר עד לסוף ספטמבר 2024. התקציב שאושר מגדיל את ההוצאה על ביטחון הגבולות של ארה"ב, מגדיל את ההוצאות על חינוך ובריאות, ומקצץ בהוצאות פעולות החוץ של מחלקת המדינה ובסך ההשקעה הפדרלית במו"פ.

העמקת הגירעון במאזן ההשקעות של ארה"ב

תמונת מצב של ההשקעות האמריקאיות (International Investment Position) לשנת 2023 מציגה כי סך ההתחייבויות של השוק האמריקאי כלפי השוק החיצוני עלו במהלך שנת 2023 באופן שמעמיק את הגירעון ההשקעות של ארה"ב אל מול העולם ב-3.6 טריליון דולר.

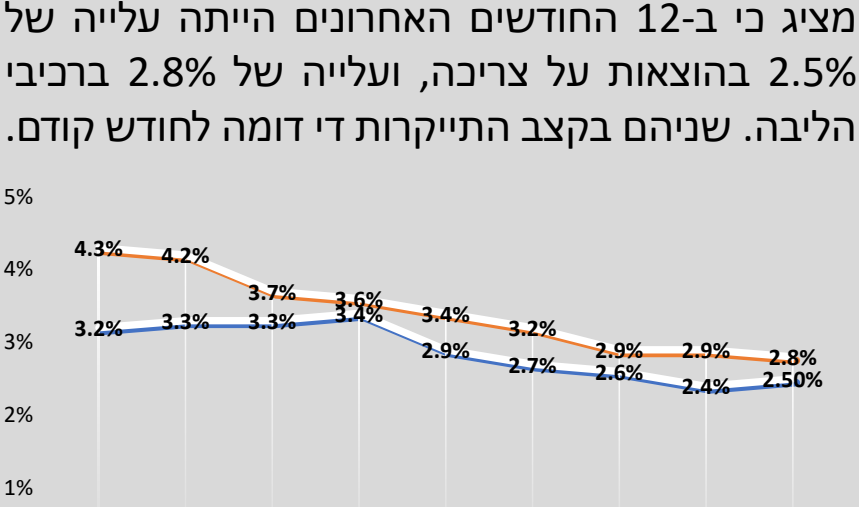
ריבית ארה"ב

ה-FED הודיע על השארת הריבית על 5.5%, לאור הימשכות של האינפלציה הגבוהה, ובמקביל בשל אינדיקטורים כלכליים חיוביים - אבטלה נמוכה ופעילות כלכלית גבוהה. ה-FED צופה כי תהיה ירידה בפעילות הכלכלית ובאינפלציה ובשנה הקרובה. החלטת הריבית הבאה ב-1 במאי.

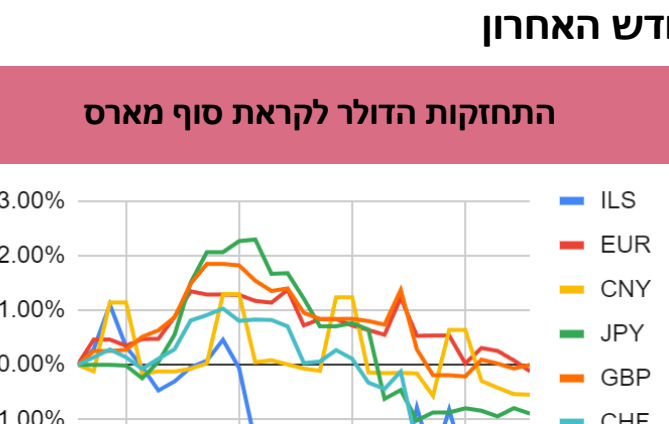
מדד ההוצאות על צריכה - PCE

בעוד רמת האינפלציה (CPI) עלתה ב-3.2% בחודש פברואר (הנתון העדכני), מדד הצריכה (PCE) מציג כי ב-12 החודשים האחרונים עלייה של 2.8% ברכיבי הליבה. שניהם בקצב התייקרות די דומה לחודש קודם.

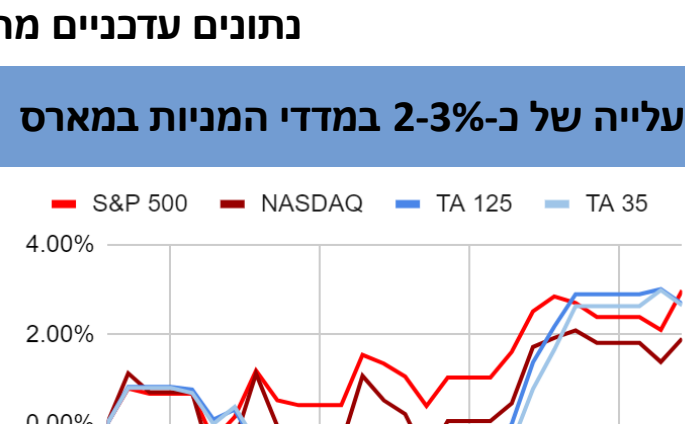

נתונים עדכניים מהחודש האחרון

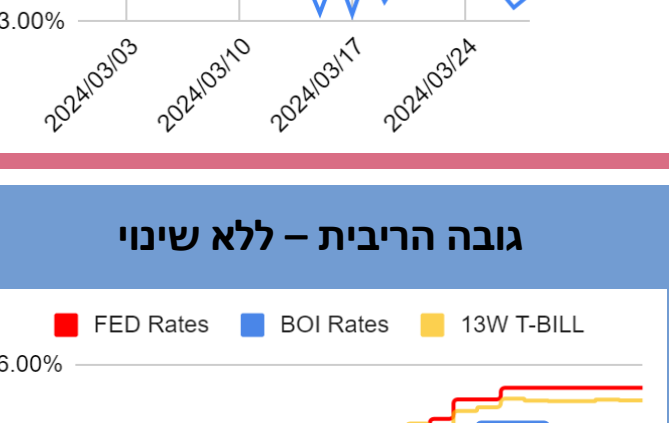
התחזקות הדולר לקראת סוף מארס

עלייה של כ-2-3% במדדי המניות במארס

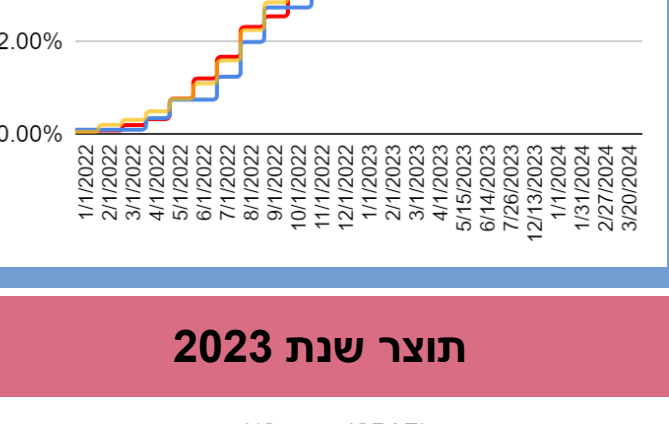
גובה הריבית - ללא שינוי

שיעור האבטלה בארה"ב בעלייה

תוצר שנת 2023

אין ירידה בקצב האינפלציה

